

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Ενότητα: Παρουσίαση εισαγωγικής παράδοσης

Διδάσκων: Κατσαρού Ελένη
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης **Creative Commons** και ειδικότερα ***Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο 3.0 Ελλάδα*** (***Attribution – Non Commercial – Non-derivatives 3.0 Greece***)

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΛΕΝΗ ΚΑΤΣΑΡΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

- Προσεγγίσεις στην έννοια της διδασκαλίας
- Προσεγγίσεις στην έννοια της Διδακτικής

Τι είναι διδασκαλία;

- Η συστηματική πληροφόρηση για ένα αντικείμενο ή για μια δεξιότητα.
- Η εκπαιδευτική δραστηριότητα που χρησιμοποιείται για να πραγματοποιηθεί η μεταβίβαση του περιεχομένου των μαθημάτων στους μαθητές.
- Η παροχή ευκαιριών για μάθηση (μόνο ως εμπρόθετη δραστηριότητα που αποσκοπεί στη μάθηση).

Τι από τα παρακάτω αποτελεί διδασκαλία;

- Μια μητέρα μαθαίνει το παιδί της να τρώει με το πιρούνι.
- Ένας κριτικός λογοτεχνίας παρουσιάζει ένα νέο μυθιστόρημα.
- Ένα παιδί μαθαίνει σε ένα φίλο του να χρησιμοποιεί το ποντίκι του Η/Υ.
- Μια γυναίκα παραδίδει στις φίλες της μαθήματα μαγειρικής.
- Ένας επιστήμονας παρουσιάζει την εισήγησή του σε ένα συνέδριο.
- Ένας παπάς κάνει το κυριακάτικο κήρυγμά του από τον άμβωνα της εκκλησίας.

Χαρακτηριστικά της διδασκαλίας (οντολογική προσέγγιση)

- Υπάρχει πρόσωπο [Κ]άτοχος, που κατέχει κάποιο
- [Π]εριεχόμενο, το οποίο προτίθεται να μοιραστεί με άλλο πρόσωπο,
- τον [Α]ποδέκτη,
- που αρχικά έχει ένα έλλειμμα σε αυτό, με συνέπεια:
- [Κ] και [Α] να δεσμεύονται σε μια σχέση με σκοπό την κατάκτηση του [Π] από τον [Α]

Σύνοψη χαρακτηριστικών της διδασκαλίας

- Επικοινωνιακή διαδικασία
- Σχέση με τη γνώση
- [Κ] δάσκαλος, [Α] μαθητής:
η σχέση τους / αντίφαση: ο Δ μεταφέρει,
μεταδίδει, μεταβιβάζει – ο Μ κατακτά
- Σχέση διδασκαλίας και μάθησης

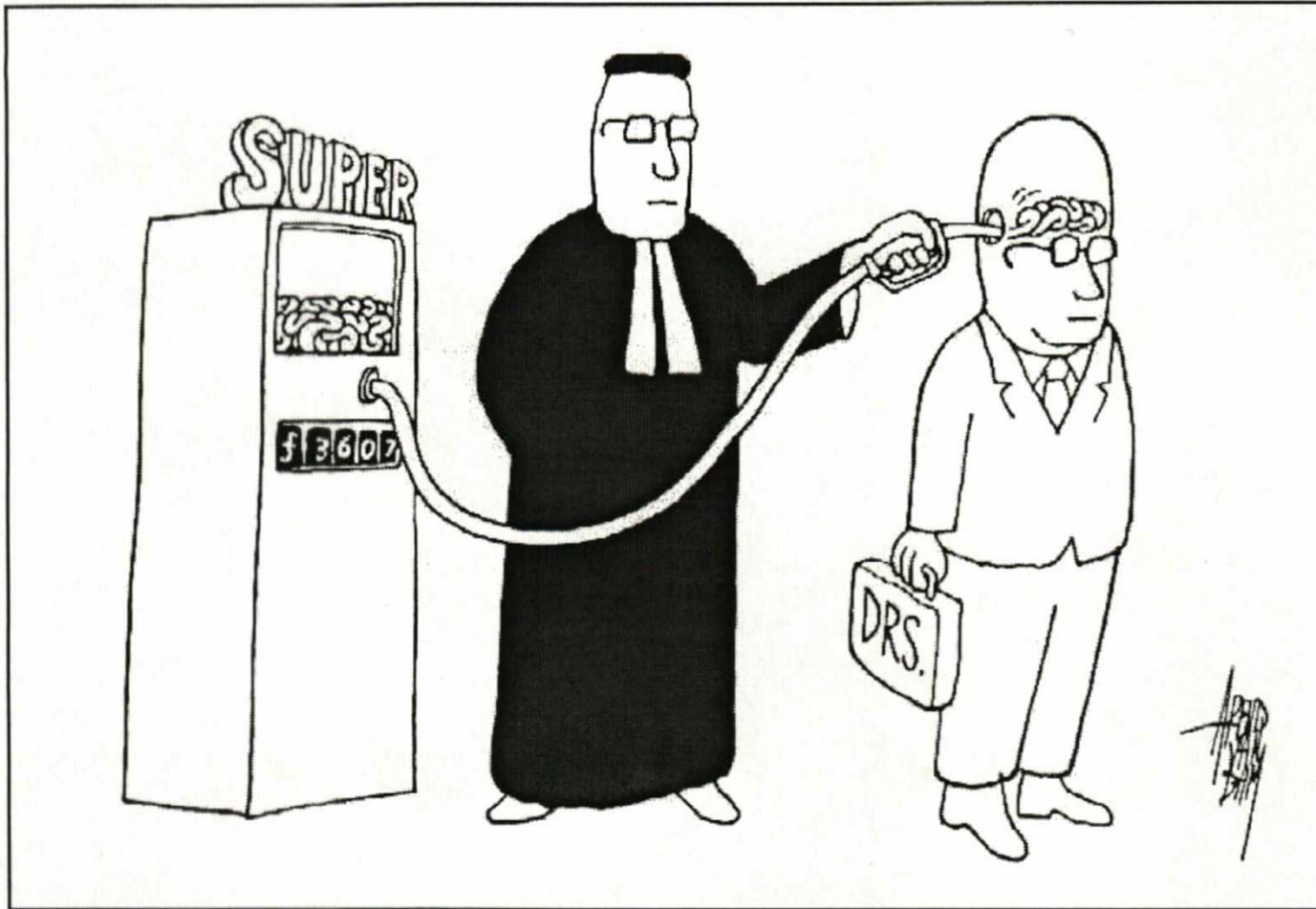
Διδασκαλία και μάθηση

- Η διδασκαλία έχει στόχο τη μάθηση
- Η παρανόηση της αιτιακής σχέσης διδασκαλίας – μάθησης: η διδασκαλία δεν προκαλεί **πάντοτε** τη μάθηση ούτε η μάθηση προϋποθέτει **απαραίτητα** τη διδασκαλία.
- Επίσης, ακόμα κι αν όλοι οι μαθητές μάθουν, δεν είναι καθόλου σαφές ποια στιγμή, με ποιον τρόπο και τι ακριβώς έμαθε ο καθένας από αυτούς.

Διδασκαλία και μαθητεία (διαδικασία κι όχι απλώς αποτέλεσμα)

- Ισορροπημένο ζεύγος
 - Αλληλοσυμπληρούμενες διαδικασίες:
 - Ο Δ εισηγείται – οι Μ παρακολουθούν
 - Ο Δ ρωτά – οι Μ απαντούν ή ζητούν βοήθεια
 - Ο Δ αναθέτει μια εργασία – οι Μ αναζητούν τις κατάλληλες πηγές για να ανταποκριθούν.
- Έργο Δ: (όχι να μάθει το Π στον Μ), αλλά να εισάγει το μαθητή σε κατάσταση μαθητείας, να μπορεί να κατακτήσει

Ποιοτική διδασκαλία;

Ποιότητα διδασκαλίας

- Διδασκαλία διαδικασιών, κανόνων και ζητούμενων – δημιουργία κινήτρων, αναγκών.
- Επιλογή του υλικού προς μάθηση.
- Προσαρμογή του υλικού στο επίπεδο και στις ιδιαιτερότητες των συγκεκριμένων μαθητών.
- Διαμόρφωση του κατάλληλου μαθησιακού περιβάλλοντος.
- Παρακολούθηση και αποτίμηση της προόδου των μαθητών.
- Αντιμετώπιση του μαθητή ως μία από τις πρωταρχικές πηγές γνώσης

Τι είναι η Διδακτική;

- Κλάδος της Παιδαγωγικής επιστήμης
- Αντικείμενο της Διδακτικής: διδασκαλία, μάθηση, επικοινωνία, κοινωνικοποίηση σε μια κοινωνική πραγματικότητα (ιστορική και κοινωνική πλαίσια).
- Συνεργασία της Διδακτικής με άλλους επιστημονικούς κλάδους.

Στόχοι της Διδακτικής:

- Η επιστημονική έρευνα - παραδείγματα
- Η παρουσίαση των πορισμάτων της έρευνας σε θεωρίες για τη διδασκαλία
- Η σύνδεση της θεωρίας με τη διδακτική πράξη (αναπλαισίωση θεωρίας).

Ιστορική ανασκόπηση

- Πρακτική Διδακτική: 2^η χιλιετία π.Χ. – 16^ο αι.
Αναφέρεται στις μεθόδους και τις τεχνικές διδασκαλίας που καθιέρωσε η πράξη.
Δίνει μόνο μεθοδολογικές προτάσεις (δεν υπάρχει πλαίσιο αρχών ούτε συγκροτημένο διδακτικό σύστημα).
Στηρίζεται στις διαισθητικές συλλήψεις και προτάσεις που έχουν διατυπώσει άτομα κύρους και στις πρακτικές που έχει καθιερώσει η συλλογική εμπειρία.

Επιστημονίζουσα Διδακτική

- 17^{ος} αι.: Ο αιώνας της μεθόδου.
- Η διδακτική αναζητεί επιστημονικές μεθόδους ανάλυσης του αντικειμένου της.
- Απουσιάζουν όμως ακόμα οι διαδικασίες ελέγχου της εγκυρότητας της γνώσης που παράγει.
- Κομένιος – Τσεχία 17^{ος} αι.
- Ρουσσώ – Γαλλία 18^{ος} αι.
- Pestalozzi – Ελβετία τέλη 18^{ου} αι.
- Έρβαρτος – Γερμανία αρχές 19^{ου} αι.
- Dewey – ΗΠΑ αρχές 20^{ου} αι.

Επιστημονική Διδακτική: μέσα 20^{ου} αι.

- Πρόσθεσε το στοιχείο του ελέγχου της εγκυρότητας.
- Διαμόρφωσε ερευνητική μεθοδολογία ενταγμένη στα ερευνητικά παραδείγματα που χρησιμοποιούν οι Κοινωνικές Επιστήμες.
- Αντικείμενο: το παραδοσιακό διδακτικό τρίγωνο: Δάσκαλος – Μαθητής – Διδακτικό αντικείμενο / Νέα προσθήκη: το διδακτικό συγκείμενο (context) – πλαίσιο.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

